

**PARLEMENT BRUXELLOIS
BRUSSELS PARLEMENT**

**BRUSSELS
HOOFDSTEDELIJK
PARLEMENT**

—————
**Integraal verslag
van de interpellaties en
de vragen**
—————

**Commissie voor de Economische
Zaken en de Tewerkstelling,
belast met het Economisch Beleid, het
Werkgelegenheidsbeleid en de
Beroepsopleiding**
—————

**VERGADERING VAN
DONDERDAG 11 MEI 2017**
—————

**PARLEMENT
DE LA RÉGION DE
BRUXELLES-CAPITALE**

—————
**Compte rendu intégral
des interpellations et
des questions**
—————

**Commission des Affaires
économiques et de l'Emploi,
chargée de la Politique économique, de la
Politique de l'emploi et de la Formation
professionnelle**
—————

**RÉUNION DU
JEUDI 11 MAI 2017**
—————

Het **Integraal verslag** bevat de integrale tekst van de redevoeringen in de oorspronkelijke taal. Deze tekst werd goedgekeurd door de sprekers. De vertaling - *cursief gedrukt* - verschijnt onder de verantwoordelijkheid van de dienst verslaggeving. Van lange uiteenzettingen is de vertaling een samenvatting.

Publicatie uitgegeven door het
Brussels Hoofdstedelijk Parlement
Directie verslaggeving
tel 02 549 68 02
fax 02 549 62 12
e-mail criv@parlement.brussels

De verslagen kunnen geconsulteerd worden op
<http://www.parlbruparl.irisnet.be/>

Le **Compte rendu intégral** contient le texte intégral des discours dans la langue originale. Ce texte a été approuvé par les orateurs. Les traductions - *imprimées en italique* - sont publiées sous la responsabilité du service des comptes rendus. Pour les interventions longues, la traduction est un résumé.

Publication éditée par le
Parlement de la Région de Bruxelles-Capitale
Direction des comptes rendus
tél 02 549 68 02
fax 02 549 62 12
e-mail criv@parlement.brussels

Les comptes rendus peuvent être consultés à l'adresse
<http://www.parlbruparl.irisnet.be/>

INHOUD**MONDELINGE VRAGEN 5**

Mondelinge vraag van de heer Bruno De Lille 5

aan de heer Didier Gosuin, minister van de
Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met
Tewerkstelling, Economie en Brandbestrijding
en Dringende Medische Hulp,betreffende "de stand van zaken betreffende de
invoering van praktijktesten".Mondelinge vraag van mevrouw Hannelore 9
Goemanaan de heer Didier Gosuin, minister van de
Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met
Tewerkstelling, Economie en Brandbestrijding
en Dringende Medische Hulp,betreffende "de tewerkstelling van erkende
vluchtelingen".Toegevoegde mondelinge vraag van de heer 9
Bruno De Lille,betreffende "de integratie van vluchtelingen via
de arbeidsmarkt".Mondelinge vraag van mevrouw Hannelore 15
Goemanaan de heer Didier Gosuin, minister van de
Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met
Tewerkstelling, Economie en Brandbestrijding
en Dringende Medische Hulp,betreffende "de resultaten van de Europese
Jeugdgarantie".Mondelinge vraag van mevrouw Hannelore 18
Goeman

aan de heer Didier Gosuin, minister van de

SOMMAIRE**QUESTIONS ORALES 5**

Question orale de M. Bruno De Lille 5

à M. Didier Gosuin, ministre du
Gouvernement de la Région de Bruxelles-
Capitale, chargé de l'Emploi, de l'Économie et
de la Lutte contre l'incendie et l'Aide
médicale urgente,concernant "l'état d'avancement de
l'introduction de tests de situation".

Question orale de Mme Hannelore Goeman

à M. Didier Gosuin, ministre du 9
Gouvernement de la Région de Bruxelles-
Capitale, chargé de l'Emploi, de l'Économie et
de la Lutte contre l'incendie et l'Aide
médicale urgente,concernant "la mise à l'emploi des réfugiés
reconnus".

Question orale jointe de M. Bruno De Lille, 9

concernant "l'intégration des réfugiés sur le
marché du travail".

Question orale de Mme Hannelore Goeman 15

à M. Didier Gosuin, ministre du
Gouvernement de la Région de Bruxelles-
Capitale, chargé de l'Emploi, de l'Économie et
de la Lutte contre l'incendie et l'Aide
médicale urgente,concernant "les résultats de la Garantie pour
la Jeunesse européenne".

Question orale de Mme Hannelore Goeman 18

à M. Didier Gosuin, ministre du

Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met
Tewerkstelling, Economie en Brandbestrijding
en Dringende Medische Hulp,

betreffende "de toegang tot kredieten voor
vrouwelijke ondernemers".

Gouvernement de la Région de Bruxelles-
Capitale, chargé de l'Emploi, de l'Économie et
de la Lutte contre l'incendie et l'Aide
médicale urgente,

concernant "l'accès au crédit pour les
entrepreneuses".

*Voorzitterschap: de heer Eric Bott, oudste lid in jaren.
Présidence : M. Eric Bott, doyen d'âge.*

QUESTIONS ORALES

M. le président.- L'ordre du jour appelle les questions orales.

QUESTION ORALE DE M. BRUNO DE LILLE

À M. DIDIER GOSUIN, MINISTRE DU GOUVERNEMENT DE LA RÉGION DE BRUXELLES-CAPITALE, CHARGÉ DE L'EMPLOI, DE L'ÉCONOMIE ET DE LA LUTTE CONTRE L'INCENDIE ET L'AIDE MÉDICALE URGENTE,

concernant "l'état d'avancement de l'introduction de tests de situation".

M. le président.- La parole est à M. De Lille.

M. Bruno De Lille (Groen) *(en néerlandais)*.- *Le gouvernement bruxellois a adopté un plan d'action en dix mesures contre la discrimination sur le marché du travail. L'une de ces mesures consiste à permettre aux services d'inspection bruxellois de mettre en place des tests de situation. Toutefois, vous disiez disposer d'une série d'avis et d'études selon lesquels cette compétence est entièrement dévolue au pouvoir fédéral.*

Lors de la première audition organisée, nous avons pourtant pu entendre les constitutionnalistes affirmer unanimement que la Région peut, dans le cadre de ses compétences implicites et moyennant quelques conditions, parfaitement instaurer un système généralisé de tests de situation. Vu ce désaccord, vous avez décidé de déposer un projet d'ordonnance afin de pouvoir demander l'avis du Conseil d'État.

À quelle étape du processus décisionnel se trouve aujourd'hui l'ordonnance ? Pouvez-vous nous donner une idée du calendrier ?

Dans l'hypothèse d'une compétence partagée,

MONDELINGE VRAGEN

De voorzitter.- Aan de orde zijn de mondelinge vragen.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER BRUNO DE LILLE

AAN DE HEER DIDIER GOSUIN, MINISTER VAN DE BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE REGERING, BELAST MET TEWERKSTELLING, ECONOMIE EN BRANDBESTRIJDING EN DRINGENDE MEDISCHE HULP,

betreffende "de stand van zaken betreffende de invoering van praktijktesten".

De voorzitter.- De heer De Lille heeft het woord.

De heer Bruno De Lille (Groen).- Op 8 december 2016 raakte bekend dat de Brusselse regering een actieplan met tien maatregelen tegen discriminatie op de Brusselse arbeidsmarkt had goedgekeurd. Een van de maatregelen was de mogelijkheid voor de Brusselse inspectiediensten om praktijktesten in te zetten. Er is veel discussie geweest over de vraag of het Brussels Gewest de bevoegdheid heeft om die tests te gebruiken. Bepaalde fracties, waaronder Groen, hebben steeds het standpunt ingenomen dat er wel mogelijkheden zijn, maar u beschikte over een aantal adviezen en studies die de bevoegdheid volledig bij de federale overheid legden.

De grondwetsspecialisten die tijdens de eerste hoorzitting aan het woord kwamen, waren echter unaniem in hun verdict. Via de impliciete bevoegdheden kan het gewest, als het enkele voorwaarden vervult, perfect een veralgemeend systeem van praktijktesten invoeren. Gezien deze onenigheid besliste u een ontwerp van ordonnantie in te dienen, zodat u een advies kon vragen aan de Raad van State.

Het ontwerp van ordonnantie zou goedgekeurd

vous devrez vous concerter avec le gouvernement fédéral. Cette concertation a-t-elle déjà commencé ? Quelles rencontres ont-elles eu lieu ?

Le ministre fédéral de l'Emploi Kris Peeters dit avoir préparé un projet de loi sur les "mystery calls" (appels mystères). Avez-vous déjà eu des contacts à ce sujet avec votre collègue ? Comment les gouvernements bruxellois et fédéral accorderont-ils leurs initiatives ? Les services d'inspection collaboreront-ils ?

Quels avis avez-vous recueillis ? Le Conseil économique et social de la Région de Bruxelles-Capitale (CESRBC) a rendu un avis mitigé. Les employeurs et les commerçants restent fortement opposés au projet. Quelles démarches avez-vous entreprises pour les convaincre de l'intérêt des tests ?

Lors de la deuxième audition, le directeur général de Bruxelles Économie et Emploi (BEE) a déclaré que le personnel devrait être renforcé pour l'accomplissement des tâches supplémentaires. Avez-vous déjà estimé le nombre d'inspecteurs requis ? Préparez-vous déjà ces engagements ?

Vous vouliez demander l'avis de la Commission vie privée sur le monitoring. Avez-vous reçu cet avis ? Si non, quand pourrons-nous en disposer ?

Pouvez-vous déjà nous en dire plus sur la réforme des plans diversité ? Quelles sont les principales recommandations du rapport final ?

M. le président. - La parole est à M. Gosuin.

M. Didier Gosuin, ministre (en néerlandais). - Ce

zijn in eerste lezing. In welke fase van het besluitvormingsproces bevindt de ordonnantie zich nu? Kunt u een inschatting geven van de verdere timing?

In het geval van een gedeelde bevoegdheid, zult u overleg moeten plegen met de federale regering. Het lijkt me beter om voluntaristisch te werk te gaan en niet te wachten op het advies van de Raad van State. Is het overleg met de federale regering al van start gegaan? Welke ontmoetingen waren er?

Federaal minister van Werk Kris Peeters kondigde aan dat hij een wetsontwerp rond mystery calls heeft voorbereid. Hebt u daarover contact gehad met uw collega? Op welke manier zullen de federale en Brusselse overheden hun initiatieven op elkaar afstemmen? Zullen de inspectiediensten samenwerken?

Welke adviezen hebt u ingewonnen? De Economische en Sociale Raad voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (ESRBHG) heeft een gemengd advies gegeven. Werkgevers en middenstanders blijven erg gekant tegen het voorstel. Welke stappen hebt u genomen om hen toch te overtuigen van de relevantie van tests?

Tijdens de tweede hoorzitting getuigde de directeur-generaal van Brussel Economie en Werkgelegenheid (BEW) dat er extra capaciteit nodig zou zijn voor bijkomende taken. Een aanstelling vereist bij het ministerie echter minstens een jaar. Hebt u al een inschatting gemaakt van hoeveel inspecteurs er zouden moeten bijkomen? Bereidt u die aanstellingen nu al voor?

U zei dat u advies zou inwinnen bij de privacycommissie over de monitoring, een van de onderdelen van het actieplan. Kreeg u dat advies al? Wanneer kunnen we het anders verwachten?

Kunt u al meer vertellen over de hervorming van de diversiteitsplannen? Het eindrapport was gepland voor eind januari 2017. Welke zijn de belangrijkste aanbevelingen?

De voorzitter. - De heer Gosuin heeft het woord.

De heer Didier Gosuin, minister. - De regering

11 mai 2017, le gouvernement a approuvé en deuxième lecture l'avant-projet d'ordonnance relatif à la lutte contre la discrimination. Nous avons également reçu les avis du Conseil économique et social, du comité de gestion d'Actiris, d'Unia et de l'Institut pour l'égalité des femmes et des hommes.

Le gouvernement peut à présent se tourner vers le Conseil d'État qui, en théorie, doit remettre son avis dans les trente jours. Vu le résultat incertain, je préfère attendre l'avis du Conseil d'État avant d'engager des discussions constructives avec le gouvernement fédéral.

Généralement, la collaboration entre l'Inspection sociale fédérale et l'Inspection régionale de l'emploi est bonne.

(M. Bernard Clerfayt, président, prend place au fauteuil présidentiel)

L'avis du Conseil économique et social du 13 mars 2017 est en effet mitigé. Entre-temps, nous poursuivons les discussions avec les partenaires sociaux.

Le directeur général de BEE a effectivement déclaré que des moyens supplémentaires seront peut-être nécessaires dans le cadre des nouvelles compétences octroyées aux inspecteurs. Il a cependant ajouté qu'une estimation concrète ne serait possible que lorsque le champ d'application de l'ordonnance sera connu.

Il est préférable de reprendre ces discussions après l'avis du Conseil d'État et l'approbation en dernière lecture par le gouvernement.

Concernant le projet de monitoring bruxellois, Actiris prépare soigneusement le dossier, vu son caractère sensible, pour la Commission vie privée. Il sera déposé dans les prochains mois.

Le rapport d'évaluation sur la révision des plans diversité a été finalisé en janvier 2017. Le Conseil de la non-discrimination et de la diversité (CNDD) et le comité de gestion d'Actiris l'ont approuvé respectivement en février et mai 2017.

Ses principales recommandations sont les suivantes :

heeft het voorontwerp van ordonnantie met betrekking tot de strijd tegen discriminatie in tweede lezing goedgekeurd op 11 mei 2017. We hebben ook de adviezen ontvangen van de Economische en Sociale Raad, het beheerscomité van Actiris, Unia en het Instituut voor de Gelijkheid van Vrouwen en Mannen.

De regering kan nu naar de Raad van State gaan. De Raad van State moet in theorie binnen de dertig dagen een advies verstrekken. Als zij, zoals verhoopt, een gunstig advies geeft, dan zal de tekst in derde lezing door de regering worden besproken en vervolgens in het parlement.

Er staat tot dusver nog geen vergadering met de federale overheid op de agenda, hoewel er wel al bepaalde contacten zijn. Aangezien de uitkomst onzeker is, heb ik ervoor gekozen om eerst het advies van de Raad van State af te wachten om daarna constructieve gesprekken aan te knopen met de federale overheid.

Doorgaans is de samenwerking tussen de federale Sociale Inspectie en de gewestelijke Werkgelegenheidsinspectie goed, met name in het kader van de Sociale Inlichtingen- en Opsporingsdienst.

(De heer Bernard Clerfayt, voorzitter, treedt als voorzitter op)

Het advies dat de Economische en Sociale Raad op 13 maart 2017 heeft verstrekt, is inderdaad gemengd. Ondertussen zetten we de discussies met de sociale gesprekspartners voort.

De algemeen directeur van BEW zei tijdens de hoorzittingen in het parlement inderdaad dat er misschien aanvullende middelen nodig zullen zijn in het kader van de nieuwe bevoegdheden die aan de inspecteurs worden toegekend. Hij zei echter ook dat een concrete raming slechts mogelijk is als het werkelijke toepassingsgebied van de ordonnantie bekend is.

Om geen luchtkastelen te bouwen, is het te verkiezen om die gesprekken opnieuw te voeren zodra de Raad van State zijn advies heeft uitgebracht en de regering het in laatste lezing heeft goedgekeurd.

Wat het project over de Brusselse monitoring

- préciser l'objectif de ces instruments dans le cadre plus général des différentes mesures en faveur de la diversité ;

- adapter les plans diversité aux activités et à la taille des entreprises ;

- optimiser la cohérence des différents instruments de la diversité en leur conférant une identité propre et en établissant un lien qui donne sens ;

- clarifier le rôle des différents organes intervenant dans les phases de concertation, de décision et de suivi des instruments de la diversité.

betreft, bereidt Actiris op dit ogenblik het dossier voor de Privacycommissie voor. Het zal dat binnen de komende maanden indienen. Gezien het gevoelige karakter van deze kwestie, hebben we alle voorzorgsmaatregelen genomen om ervoor te zorgen dat het advies van de commissie gunstig zal zijn.

Het evaluatieverslag over de herziening van de diversiteitsplannen werd afgerond in januari 2017. De Raad voor Non-Discriminatie en Diversiteit (RNDD) en het beheerscomité van Actiris hebben het respectievelijk in februari en mei 2017 goedgekeurd.

De belangrijkste aanbevelingen zijn:

- de doelstelling van deze instrumenten preciseren in het meer algemene kader van de verschillende maatregelen ten gunste van de diversiteit, met inbegrip van de positieve maatregelen voor tewerkstelling;

- de diversiteitsplannen afstemmen op de activiteiten en de omvang van de ondernemingen;

- de samenhang tussen de verschillende diversiteitsinstrumenten optimaliseren door hen elk een eigen identiteit te geven en door een koppeling te maken die er zin aan geeft;

- de rol verduidelijken van de verschillende instellingen die betrokken zijn tijdens respectievelijk het overleg, de besluitvorming en de follow-up in het kader van de diversiteitsinstrumenten.

M. le président.- La parole est à M. De Lille.

M. Bruno De Lille (Groen) (en néerlandais).- *L'approbation en deuxième lecture de l'avant-projet est prometteuse. J'espère que le Conseil d'État rendra rapidement son avis.*

La plupart de mes questions voulaient attirer votre attention sur l'importance d'une très bonne préparation. Après avoir reçu le feu vert du Conseil d'État, le gouvernement ne pourra pas se permettre d'attendre encore un an parce qu'il faut engager du personnel et que diverses dispositions doivent être prises.

De voorzitter.- De heer De Lille heeft het woord.

De heer Bruno De Lille (Groen).- Het is hoopgevend dat het voorontwerp vandaag in tweede lezing is goedgekeurd. Ik hoop dat de Raad van State snel een advies uitbrengt, zodat we daarmee aan de slag kunnen gaan.

Vele van mijn vragen waren bedoeld om u er attent op te maken dat de voorbereiding zeer goed moet gebeuren. Het gaat immers om een gevoelige kwestie, maar tegelijk ook om een kwestie die bij veel mensen hoge verwachtingen oproept. Als u het fiat krijgt van de Raad van State en de regering het ontwerp goedkeurt, kan ze het zich niet

Je suis ravi d'apprendre que le rapport du comité de gestion d'Actiris concernant la réforme des plans diversité a été approuvé. Pouvez-vous le transmettre à la commission ?

M. le président. - La parole est à M. Gosuin.

M. Didier Gosuin, ministre (en néerlandais).- *Si tout est réglé, je ne vois aucun inconvénient à communiquer tous les documents.*

M. Bruno De Lille (Groen) (en néerlandais).- *Je déposerai, si nécessaire, une question écrite.*

- L'incident est clos.

QUESTION ORALE DE MME HANNELORE GOEMAN

À M. DIDIER GOSUIN, MINISTRE DU GOUVERNEMENT DE LA RÉGION DE BRUXELLES-CAPITALE, CHARGÉ DE L'EMPLOI, DE L'ÉCONOMIE ET DE LA LUTTE CONTRE L'INCENDIE ET L'AIDE MÉDICALE URGENTE,

concernant "la mise à l'emploi des réfugiés reconnus".

QUESTION ORALE JOINTE DE M. BRUNO DE LILLE,

concernant "l'intégration des réfugiés sur le marché du travail".

M. le président. - La parole est à Mme Goeman.

Mme Hannelore Goeman (sp.a) (en néerlandais).- *De Standaard a récemment publié le nombre relativement restreint de réfugiés*

veroorloven om daarna een jaar te wachten omdat er nog personeel in dienst moet worden genomen en er allerlei voorbereidingen moeten gebeuren. Ik wil dus een degelijke voorbereiding, zodat u na de goedkeuring door het parlement meteen van start kunt gaan.

Ik ben ook zeer blij te horen dat het verslag van het beheerscomité van Actiris over de hervorming van de diversiteitsplannen goedgekeurd werd. U hebt de grote lijnen toegelicht, maar ik zou dat verslag zeer graag ontvangen. Kunt u het overigens ook aan de commissie bezorgen? Op die manier kunnen we de werking van Actiris, die ons na aan het hart gaat, verder volgen.

De voorzitter. - De heer Gosuin heeft het woord.

De heer Didier Gosuin, minister. - Als de hele zaak geregeld is, heb ik er geen probleem mee dat alle documenten verspreid worden.

De heer Bruno De Lille (Groen). - Zo nodig zal ik daarvoor een schriftelijke vraag indienen.

- Het incident is gesloten.

MONDELINGE VRAAG VAN MEVROUW HANNELORE GOEMAN

AAN DE HEER DIDIER GOSUIN, MINISTER VAN DE BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE REGERING, BELAST MET TEWERKSTELLING, ECONOMIE EN BRANDBESTRIJDING EN DRINGENDE MEDISCHE HULP,

betreffende "de tewerkstelling van erkende vluchtelingen".

TOEGEVOEGDE MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER BRUNO DE LILLE,

betreffende "de integratie van vluchtelingen via de arbeidsmarkt".

De voorzitter. - Mevrouw Goeman heeft het woord.

Mevrouw Hannelore Goeman (sp.a). - Onlangs berichtte De Standaard over de nogal beperkte doorstroming van erkende vluchtelingen op de

reconnus sur le marché du travail bruxellois. Seul moins d'un cinquième des quelque 5.000 réfugiés inscrits auprès d'Actiris ces deux dernières années ont trouvé un emploi temporaire.

Le fait que le parcours d'insertion de ce groupe de demandeurs d'emploi dure un peu plus longtemps n'a rien d'exceptionnel, car ils doivent suivre toutes sortes de formations, entre autres linguistiques, pour acquérir les compétences requises sur le marché du travail bruxellois.

Ces chiffres sont toutefois peu encourageants, l'emploi restant le meilleur vecteur d'intégration dans le pays d'accueil.

Les réfugiés forment un groupe relativement restreint parmi les personnes suivies par Actiris, soit 3.263 personnes, ou 3,4% du public total d'Actiris. Il me semblerait malgré tout indiqué de développer une approche spécifique à leur intention.

Confirmez-vous ces chiffres et comment les expliquez-vous ?

Actiris pratique-t-il une approche spécifique pour l'activation des réfugiés ? Si oui, en quoi consiste-t-elle ? Si non, êtes-vous prêt à examiner comment mieux encadrer ce public spécifique ?

Existe-t-il des protocoles et accords de coopération entre Actiris et les autres pouvoirs publics, agences et organisations qui s'occupent des réfugiés et de l'intégration citoyenne ?

Brusselse arbeidsmarkt. Van de ruim vijfduizend vluchtelingen die de afgelopen twee jaar bij Actiris ingeschreven waren, vond minder dan een vijfde een tijdelijke job.

Het is niet abnormaal dat het inschakelingsparcours van deze groep werkzoekenden wat langer duurt. Velen moeten nog aan hun taalvaardigheid werken en een groot deel is ook lager geschoold, waardoor zij niet meteen over de vereiste competenties voor de Brusselse arbeidsmarkt beschikken. Ze moeten dus eerst allerlei opleidingen doorlopen, wat heel wat tijd in beslag neemt.

Toch zijn dit weinig bemoedigende cijfers. Een job is een van de beste en snelste manieren om te integreren in een gastland. Het is dan ook de taak van de overheid om dat zoveel mogelijk te faciliteren.

De vluchtelingen vormen een relatief beperkte groep binnen het totale aantal werkzoekenden onder begeleiding van Actiris: 3.263 personen of 3,4 %. Toch lijkt het mij aangeraden om voor deze specifieke groep een specifieke aanpak te ontwikkelen. Een succesvol activeringsbeleid vraagt een zekere vorm van maatwerk. Dat geldt voor jongeren, voor ouderen, langdurig werkzoekenden, laaggeschoolden en dus ook vluchtelingen.

Bevestigt u de cijfers over de doorstroming? Welke verklaringen ziet u daarvoor?

Heeft Actiris een specifieke aanpak voor het activeren van vluchtelingen? Zo ja, wat houdt die in? Bestaan er specifieke trajecten? Zijn er bijvoorbeeld trajectbegeleiders die zich enkel bezighouden met deze doelgroep en dus een zekere expertise kunnen opbouwen? Zo neen, is de minister bereid om te onderzoeken hoe Actiris vluchtelingen beter kan begeleiden bij het zoeken naar een job?

Hoe verloopt de samenwerking tussen Actiris en de andere overheden, agentschappen en organisaties die zich bezig houden met vluchtelingen en met inburgering? Bestaan er samenwerkingsverbanden en -akkoorden? Vindt u dat Actiris voldoende vroeg bij het proces wordt betrokken?

M. le président.- La parole est à M. De Lille pour sa question orale jointe.

M. Bruno De Lille (Groen) *(en néerlandais).*- *Contrairement à ce que certains communiqués enthousiastes ont parfois pu laisser entendre, il semblerait que seuls 1.000 des 5.262 réfugiés inscrits auprès d'Actiris aient trouvé un emploi au cours des deux dernières années.*

L'un des principaux écueils de l'intégration sur le marché du travail est le faible niveau de qualification des réfugiés. Selon Actiris, seuls 18% d'entre eux détiendraient un diplôme de l'enseignement supérieur. De plus, ces diplômes ne sont pas toujours reconnus.

Vient ensuite la connaissance des langues, dont l'apprentissage peut s'avérer laborieux pour certains.

Chris Bryssinckx de l'asbl anversoise Werkvormm déclare dans De Standaard du 23 mars 2017 qu'il apparaît de plus en plus nettement qu'il ne faut pas attendre que ces personnes maîtrisent le néerlandais avant de les mettre au travail, parce que cet apprentissage dure trop longtemps et est décourageant.

La troisième difficulté à laquelle ce public cible est confronté est son manque de réseaux sociaux.

Combien de réfugiés reconnus et de personnes bénéficiant d'une protection subsidiaire se sont-ils inscrits chez Actiris ? Combien d'entre eux ont-ils trouvé un emploi ? Dans quels secteurs ?

Les statistiques peu réjouissantes soulèvent la nécessité d'une autre approche, basée non pas sur les diplômes, mais sur une évaluation rapide des compétences et une approche sur mesure, qui engloberait par exemple des cours de langues au travail.

Le plan d'action stratégique d'Actiris pour les demandeurs d'asile devrait faire l'objet d'une évaluation. Quand la nouvelle mouture de ce plan sera-t-elle dévoilée ?

De voorzitter.- De heer De Lille heeft het woord voor zijn toegevoegde mondelinge vraag.

De heer Bruno De Lille (Groen).- In tegenstelling tot eerdere hoeraberichten over de werkgelegenheid voor erkende vluchtelingen en vluchtelingen met een subsidiair beschermingsstatuut, blijkt uit recente gegevens dat alles toch niet zo vlot verloopt. Volgens Actiris zijn er de afgelopen twee jaar 5.262 vluchtelingen ingeschreven. Slechts 1.000 daarvan waren de afgelopen twee jaar een maand aan het werk.

Het feit dat vele vluchtelingen laaggeschoold zijn, vormt een grote drempel om werk te vinden. Volgens Actiris zou slechts 18% van de vluchtelingen een diploma hoger onderwijs hebben. Bovendien worden die diploma's niet altijd erkend.

Een van de grootste drempels om werk te vinden, is naar verluidt de talenkennis. Vluchtelingen worden daarom door de OCMW's en de arbeidsbemiddelingsorganisaties op taalcursus gestuurd. In de praktijk blijkt echter dat dat in veel gevallen niet de snelste weg naar werk is. Niet iedereen heeft een talenknobbel en dus doen sommige mensen heel lang over het leren van Nederlands en/of Frans.

Chris Bryssinckx van de vzw Werkvormm uit Antwerpen, die vluchtelingen snel aan werk probeert te helpen, vertelde in De Standaard van 23 maart 2017: "Het besef groeit dat je niet moet wachten tot ze Nederlands kennen, maar dat wordt nog veel te weinig gedaan. De mensen moeten eerst maandenlang de taal leren, dan pas gaan ze naar de VDAB, vervolgens naar een opleiding waarvoor ze toch nog eerst wat extra Nederlands moeten leren enzovoort. Als het zo lang duurt, dan ben je ze kwijt, natuurlijk".

Een derde drempel is ten slotte het ontbreken van de nodige sociale netwerken.

Hoeveel erkende en subsidiair beschermde vluchtelingen hebben zich bij Actiris ingeschreven? Hoeveel van hen hebben een job gevonden? In welke sectoren komen die vluchtelingen vooral terecht?

Gezien de niet zo rooskleurige statistieken is het

M. le président.- La parole est à M. Gosuin.

M. Didier Gosuin, ministre (en néerlandais).- *En 2015 et 2016, sur les 5.262 demandeurs d'emploi inoccupés inscrits auprès d'Actiris ayant le statut de réfugié Organisation des Nations unies (ONU), 1.636 ont exercé, durant la période se terminant à la fin mars 2017, une activité professionnelle pendant un mois au moins. Les personnes inscrites en 2016 ont pu être suivies pendant une période plus courte que celles qui s'étaient inscrites en 2015. Dès lors, le taux de sortie du groupe inscrit en 2015 s'élève à 36,9%, tandis que celui du groupe de 2016 est de 18,8%.*

En 2016, Actiris a lancé une approche spécifique pour ce public cible en termes d'information, d'inscription et d'orientation, tant en son sein qu'auprès de ses partenaires. Cette approche comprenait les éléments suivants :

- une séance d'information collective en présence de plusieurs interprètes ;

- une inscription individuelle auprès d'Actiris et l'ouverture d'un dossier ;

- la rédaction d'un mini-curriculum vitae ;

- une orientation vers l'offre d'accompagnement en interne ou auprès d'un partenaire externe.

Cette action a duré huit mois et a été interrompue en raison de ses faibles résultats. Actiris a donc décidé d'organiser l'accueil, l'information, l'inscription et l'orientation personnelle de ce public cible auprès de ses antennes décentralisées, comme c'est le cas pour tous les demandeurs d'emploi.

Depuis 2010, Actiris dispose d'un protocole de

duidelijk dat er nood is aan een andere aanpak. Het actieplan voor asielzoekers van Actiris zou worden geëvalueerd. Ziet u mogelijkheden voor een nieuwe aanpak die gebaseerd is op een snelle beoordeling van de competenties (en minder op diploma's) en op gericht maatwerk, dat bijvoorbeeld taalopleidingen op het werk omvat?

Wanneer kunnen we het nieuwe actieplan voor vluchtelingen van Actiris verwachten?

De voorzitter.- De heer Gosuin heeft het woord.

De heer Didier Gosuin, minister.- Van de 5.262 niet-werkende werkzoekenden met het statuut VN-Vluchteling die in 2015 en 2016 bij Actiris werden ingeschreven, hebben 1.636 personen (31,1%) in de periode tot eind maart 2017 een beroepsactiviteit van minstens een maand uitgeoefend. De personen die zich in 2016 hebben ingeschreven, konden slechts over een korte periode worden gevolgd, vooral zij die zich eind 2016 hebben ingeschreven. De personen die in 2015 waren ingeschreven, konden langer gevolgd worden. De uitstromingsgraad van die laatste groep bedraagt 36,9%, terwijl de uitstromingsgraad van de eerste groep 18,8% bedraagt.

In 2016 is Actiris gestart met een specifieke dienstverlening voor nieuwkomers op het vlak van informatie, inschrijving en oriëntatie, zowel intern bij Actiris als extern bij de partners van Actiris. De diensten die met dat doelpubliek werken, zoals Fedasil, SAMU Social, CAW Brussel, het Rode Kruis, Caritas International en Vluchtelingenwerk Vlaanderen, werden op de hoogte gebracht.

Die specifieke dienstverlening omvatte de volgende elementen:

- een collectieve infosessie in aanwezigheid van verschillende tolken;

- de individuele inschrijving van de kandidaten bij Actiris en de opening van een dossier;

- het opstellen van een mini-cv;

- een oriëntering naar de begeleiding verstrekt door Actiris of naar een van de externe opleidingspartners.

coopération en matière d'orientation professionnelle avec le Brussels Onthaalbureau voor Inburgering (BON), le Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding (VDAB) et Tracé Brussel. Il n'a pas encore conclu d'accord de coopération avec les Bureaux d'accueil des primo-arrivants (BAPA) du côté francophone, vu leur récente installation.

Plusieurs services d'Actiris ont développé des contacts avec les bureaux d'intégration civique.

Des projets de partenariats spécifiques ont également été conclus, qui visent spécifiquement le public cible des primo-arrivants :

- un projet de partenariat en matière d'équivalence des diplômes avec Coordination et initiatives pour réfugiés et étrangers (CIRÉ) et BON, qui permet d'accompagner environ 1.000 chercheurs d'emploi bruxellois par an ;

- un projet de parrainage avec l'organisation Duo for a job, dans lequel un travailleur retraité devient le tuteur d'un jeune demandeur d'emploi non européen. À la fin de 2016, les 232 duos qui s'étaient formés ont produit les résultats suivants : 53% ont un emploi et 72% témoignent d'une "sortie positive", c'est-à-dire qu'ils suivent un stage, une formation ou reprennent des études ;

- Actiris coordonne le champ d'expérimentation bruxellois du projet pilote @level2work, qui s'adresse à 60 primo-arrivants hautement qualifiés et qui a été lancé par ESF-Vlaanderen en collaboration avec l'Agentschap voor Integratie en Inburgering (dont BON fait désormais partie), Tracé Brussel, VDAB Brussel et des employeurs des secteurs des soins et des technologies de l'information et de la communication (TIC).

Het specifieke aanbod werd acht maanden lang georganiseerd maar vervolgens stopgezet omdat het te weinig resultaten opleverde. Uiteindelijk hebben zich slechts 65 personen op de collectieve infosessies aangeboden, werden slechts 40 dossiers geopend en 33 mini-cv's aangemaakt. Daarom heeft Actiris beslist om de specifieke aanpak voor nieuwkomers achterwege te laten en het onthaal, de informatieverstrekking, de inschrijving en de individuele oriëntering van deze doelgroep te laten verlopen zoals voor alle andere werkzoekenden, namelijk via de gedecentraliseerde antennes van Actiris.

Sinds 2010 ondertekende Actiris voor de loopbaanoriëntatie van werkzoekenden samenwerkingsprotocollen met het Brussels Onthaalbureau voor Inburgering (BON), de VDAB en Tracé Brussel. Met de bureaux d'accueil pour primo-arrivants (BAPA's) aan Franstalige kant heeft Actiris nog geen samenwerkingsakkoord gesloten, aangezien de werking van de BAPA's pas recent van start is gegaan.

Verscheidene diensten van Actiris hebben al contacten met de inburgeringsbureaus uitgebouwd.

Actiris heeft daarnaast ook samenwerkingsprojecten opgezet, waarin de doelgroep 'nieuwkomers' expliciet aan bod komt:

- een samenwerking met Coordination et initiatives pour réfugiés et étrangers (CIRÉ) en het BON op het vlak van diplomagelijkschakeling, dat eind 2012 van start ging. Op jaarbasis begeleiden beide partners samen ongeveer duizend Brusselse werkzoekenden. Samen hebben ze daarvoor een tweetalige website ontwikkeld: www.mijndiploma.be.

- een mentoraatproject met de organisatie Duo for a job. In dat project worden jonge Brusselse werkzoekenden afkomstig uit een land buiten de Europese Unie gekoppeld aan een mentor, die een gepensioneerde werknemer is met ervaring in de sector waarin de werkzoekende werk wil vinden. Eind 2016 hadden zich 232 duo's gevormd met de volgende resultaten: 53% is aan het werk en 72% geeft blijk van een 'positieve uitstroom' door het volgen van een stage of opleiding, of het hervatten van studies.

- Actiris coördineert de Brusselse proeftuin van het project @level2work voor hoogopgeleide nieuwkomers, een initiatief van ESF Vlaanderen. Actiris doet dat in samenwerking met het Agentschap Integratie en Inburgering (waarvan BON voortaan deel uitmaakt), Tracé Brussel, VDAB Brussel en werkgevers uit de zorg- en IT-sector.

Aan hoogopgeleide nieuwkomers worden inburgeringstrajecten op maat aangeboden, evenals casemanagement met het oog op het vinden van een job op hun niveau. Het betreft een proefproject waarbij de partners innovatieve oplossingen voorstellen voor in totaal 60 nieuwkomers.

M. le président.- La parole est à Mme Goeman.

Mme Hannelore Goeman (sp.a) *(en néerlandais)*.- *Comment expliquez-vous le faible taux de participation aux séances d'information collectives ?*

Une collaboration de qualité avec des partenaires comme BON et les BAPA est cruciale pour encadrer les primo-arrivants et les réfugiés dans leur recherche d'emploi. Est-il prévu de conclure un accord de coopération avec les BAPA ?

M. le président.- La parole est à M. De Lille.

M. Bruno De Lille (Groen) *(en néerlandais)*.- *Actiris aurait dû adapter son approche spécifique, plutôt que de l'abandonner purement et simplement.*

Les partenariats et le parrainage sont de bonnes initiatives, mais elles touchent un public restreint, au vu du nombre de primo-arrivants et de réfugiés.

J'ai l'impression qu'Actiris ne s'implique pas assez en la matière.

De voorzitter.- Mevrouw Goeman heeft het woord.

Mevrouw Hannelore Goeman (sp.a).- Op het totale aantal vluchtelingen zijn er 65 opgedaagd op de collectieve infosessies. Dat is bijzonder weinig. Hebt u een verklaring voor het lage aantal deelnemers?

Het valt nog af te wachten of een gedecentraliseerde werking tot betere resultaten zal leiden. Volgens mij zal een goede samenwerking met partners zoals het BON en de BAPA's cruciaal zijn om nieuwkomers en vluchtelingen efficiënt te begeleiden bij het vinden van een baan. Is het de bedoeling om ook met de BAPA's een samenwerkingsakkoord te sluiten, nu het inburgeringstraject verplicht geworden is?

De voorzitter.- De heer De Lille heeft het woord.

De heer Bruno De Lille (Groen).- De aanpak van Actiris stelt me wat teleur. Wanneer men vaststelt dat het doelpubliek niet bereikt wordt, wordt de specifieke dienstverlening gewoon stopgezet en valt men terug op de normale aanpak. Dat lijkt mij een verkeerde keuze. Als het aanbod verkeerd zat, zou men moeten uitzoeken wat er is misgelopen en een ander, aangepast aanbod ontwikkelen, zeker omdat de cijfers over doorstroming naar werk erg tegenvallen.

Zaken als begeleiding en mentoraat (zoals bij Duo for a job) zijn uiteraard uitstekende en interessante

- *L'incident est clos.*

QUESTION ORALE DE MME HANNELORE GOEMAN

À M. DIDIER GOSUIN, MINISTRE DU GOUVERNEMENT DE LA RÉGION DE BRUXELLES-CAPITALE, CHARGÉ DE L'EMPLOI, DE L'ÉCONOMIE ET DE LA LUTTE CONTRE L'INCENDIE ET L'AIDE MÉDICALE URGENTE,

concernant "les résultats de la Garantie pour la Jeunesse européenne".

M. le président.- La parole est à Mme Goeman.

Mme Hannelore Goeman (sp.a) (*en néerlandais*).- *La Cour des comptes européenne a récemment dressé un bilan provisoire de la garantie pour la jeunesse européenne. Les résultats sont, quatre ans après l'entrée en vigueur du dispositif, largement en deçà des attentes. La Cour des comptes plaide dès lors pour une gestion plus efficace, un meilleur contrôle et des objectifs plus réalistes.*

À Bruxelles, où la garantie pour la jeunesse est un des fers de lance de ce gouvernement en matière d'emploi, le dispositif semble porter ses fruits, vu la baisse du chômage des jeunes pour le 46e mois consécutif.

Le ministre a-t-il connaissance du rapport de la Cour des comptes européenne ? Quelle est sa réaction ? La Belgique ne faisait pas partie des pays analysés. Le ministre peut-il néanmoins livrer une estimation des résultats pour Bruxelles, en tenant compte de la méthode appliquée dans le rapport ?

Comment faites-vous rapport de la garantie pour la jeunesse à l'Europe ? Des obligations de

werkvormen, maar het aantal mensen dat daardoor aan de bak komt, is heel klein vergeleken met het totale aantal nieuwkomers en vluchtelingen.

We moeten daarom verder op zoek gaan. Ik heb de indruk dat Actiris zich onvoldoende moeite getroost.

- *Het incident is gesloten.*

MONDELINGE VRAAG VAN MEVROUW HANNELORE GOEMAN

AAN DE HEER DIDIER GOSUIN, MINISTER VAN DE BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE REGERING, BELAST MET TEWERKSTELLING, ECONOMIE EN BRANDBESTRIJDING EN DRINGENDE MEDISCHE HULP,

betreffende "de resultaten van de Europese Jeugdgarantie".

De voorzitter.- Mevrouw Goeman heeft het woord.

Mevrouw Hannelore Goeman (sp.a).- Recent heeft de Europese Rekenkamer een voorlopige balans opgemaakt van de Europese jongerengarantie. Volgens dat rapport bleven de resultaten, vier jaar nadat de maatregel in werking was getreden, ver onder de verwachtingen. Er wordt weliswaar vooruitgang geboekt, maar geen enkel van de onderzochte landen (Ierland, Spanje, Frankrijk, Kroatië, Italië, Portugal en Slowakije) maakten de oorspronkelijke ambitieuze doelstellingen waar. De Europese Rekenkamer pleit dan ook voor een efficiënter beheer, een betere controle en meer realistische en haalbare doelstellingen.

Brussel en België zouden dus niet in de balans opgenomen zijn, maar ik vraag me af hoe Brussel de doorlichting had doorstaan. De jongerengarantie is een van de speerpunten van deze regering op het gebied van tewerkstelling. Dat lijkt vruchten af te werpen, want de jongerenwerkloosheid is voor de 46e opeenvolgende maand gedaald.

Is de minister op de hoogte van het rapport van de Europese Rekenkamer en wat is zijn reactie?

résultat sont-elles prévues ? Sont-elles respectées et conditionnent-elles le financement européen ?

M. le président.- La parole est à M. Gosuin.

M. Didier Gosuin, ministre (en néerlandais).- *J'ai pris connaissance des conclusions surprenantes de la Cour des comptes européenne. Sur le plan statistique, il me semble erroné de conclure, sur la base d'un échantillon de sept États membres, que la garantie pour la jeunesse européenne ne répond pas aux attentes.*

De plus, la période d'évaluation choisie par la Cour des comptes pose question, puisque la Commission européenne n'a approuvé les plans d'action qu'en 2014. Il me semble dès lors incorrect de faire débiter l'évaluation en avril 2013.

La date de fin de l'Initiative pour l'emploi des jeunes (IEJ) mentionnée dans le rapport prête également à confusion, car les données financières n'ont été disponibles qu'au plus tôt en avril ou mai 2017.

Un autre élément interpellant est l'utilisation que font les auditeurs des données du Comité d'emploi, qui sont extraites de la base de données Eurostat. Or, cette dernière ne s'intéresse qu'aux demandeurs d'emploi inscrits auprès des services publics de l'emploi, alors que nous savons qu'une partie des jeunes échappent à ces services.

En termes de suivi de la garantie pour la jeunesse en Région bruxelloise, un rapport détaillé de l'avancement de chacune des mesures et de leur coût est soumis chaque année au gouvernement.

L'Institut bruxellois de statistique et d'analyse (IBSA) et l'Observatoire bruxellois de l'emploi sont chargés de la mise en œuvre et du pilotage du suivi et de l'évaluation du dispositif. Un évaluateur externe sera également désigné pour

België was niet bij de onderzochte landen. Kan de minister toch een inschatting maken van hoe Brussel zou scoren, rekening houdend met de methode die in het rapport gehanteerd wordt?

Hoe wordt er over de jongerengarantie aan Europa gerapporteerd? Zijn er resultaatsverbintenissen? Worden die gehaald en zijn er gevolgen aan verbonden met betrekking tot de Europese financiering?

De voorzitter.- De heer Gosuin heeft het woord.

De heer Didier Gosuin, minister.- Ik heb kennisgenomen van de verrassende conclusies van het rapport van de Europese Rekenkamer.

Uit een steekproef in zeven lidstaten concluderen dat de Europese jongerengarantie niet de verwachtingen inlost, lijkt me statistisch gezien niet correct. Elke lidstaat en elke regio heeft zijn eigen specifieke kenmerken, waarmee rekening gehouden moet worden.

Ook de door de Europese Rekenkamer gekozen periode roept vragen op, omdat de Europese Commissie de actieplannen pas in 2014 heeft goedgekeurd. Het is dan ook niet correct om de evaluatieperiode in april 2013 te laten beginnen.

Bovendien leidt ook de in het verslag vermelde einddatum van het Jeugdwerkgelegenheidsinitiatief (JWI) tot verwarring, omdat de financiële gegevens daarvan ten vroegste in april of mei 2017 beschikbaar zijn. Bijgevolg is het moeilijk om nog voor de afsluiting van de evaluatie de aanwending van de Europese fondsen bij de uitvoering van de jongerengarantie correct in te schatten.

Een ander element dat om opheldering vraagt, is het gebruik dat de auditoren maken van de gegevens die van het Comité voor de Werkgelegenheid komen. Die worden geput uit de databank Eurostat, maar die omvat enkel de gegevens van werkzoekenden die ingeschreven zijn bij openbare tewerkstellingsdiensten. Zoals we weten, is een deel van de jongeren in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest of andere Europese regio's niet bij dergelijke diensten ingeschreven. We kunnen ons dus afvragen hoe de auditoren de impact van de jongerengarantie

des aspects plus spécifiques.

Tout se fait en coopération et cohérence avec les évaluations visées dans le Programme opérationnel Fonds social européen (PO FSE). En mars 2016, Actiris a transmis à la Commission européenne le rapport d'évaluation provisoire, réalisé par un évaluateur externe.

Le rapport final sur l'IEJ doit être transmis à la Commission à la fin mars 2018. De plus, Actiris envoie son rapport annuel chaque année.

Les différents rapports soumis à l'Europe n'ont pas d'incidences financières. Le rapport de la Cour des comptes européenne pourrait toutefois peser dans les négociations en cours au sein de l'Union européenne quant à la prolongation de l'IEJ, mais cela ne relève pas de nos compétences.

La mise en œuvre de la garantie pour la jeunesse par Actiris, Bruxelles Formation et le Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding (VDAB) a clairement eu un impact sur l'accompagnement des jeunes qui se sont inscrits juste après leurs études. La baisse du chômage des jeunes en Région bruxelloise s'explique en partie par les initiatives prises dans le cadre de ce dispositif.

gemeten hebben in bijvoorbeeld de sectoren onderwijs of jeugdzorg.

Inzake de follow-up van de jongerengarantie in het Brussels Gewest wordt er jaarlijks een gedetailleerd rapport over de stand van zaken van alle maatregelen en hun kostprijs aan de regering voorgelegd.

Het Brussels Instituut voor Statistiek en Analyse (BISA) en het Brussels Observatorium voor de Werkgelegenheid moeten de follow-up en de evaluatie van de maatregel uitvoeren en sturen. Er zal ook een externe evaluator aangewezen worden voor meer specifieke aspecten in verband met de uitvoering van de maatregel, de samenwerkingsinitiatieven enz.

Het spreekt voor zich dat dat gebeurt in samenwerking met en overeenkomstig de voorziene evaluaties in het Operationeel Programma Europees Sociaal Fonds (OP ESF). Actiris heeft in maart 2016 het voorlopige evaluatierapport aan de Europese Commissie overgemaakt.

Dat rapport werd opgesteld door een externe evaluator en bevat een stand van zaken, gebaseerd op de voorlopige resultaten. Het eindrapport over het JWI moet eind maart 2018 aan de Commissie overgemaakt worden. Bovendien stuurt Actiris elk jaar zijn jaarverslag op.

De verschillende aan Europa voorgelegde rapporten hebben geen financiële impact. Het rapport van de Europese Rekenkamer zou eventueel in overweging kunnen worden genomen bij de lopende onderhandelingen binnen de Europese Unie over de verlenging van het JWI, maar dat valt buiten onze bevoegdheden.

Ik zou willen besluiten met de vaststelling dat de uitvoering van de jongerengarantie door Actiris, Bruxelles Formation en de VDAB duidelijk invloed heeft gehad op de begeleiding van jongeren die zich net na hun studies hebben ingeschreven. Ze hadden vlotter toegang tot het begeleidingsaanbod (jobaanbiedingen, stages en beroepsopleiding) in een periode van zes maanden na hun inschrijving. De daling van de jeugdwerkloosheid in het Brussels Gewest is deels te verklaren door de initiatieven die in het kader van de jongerengarantie werden uitgewerkt.

M. le président.- La parole est à Mme Goeman.

Mme Hannelore Goeman (sp.a) (*en néerlandais*).- *Comme vous, je trouve ces conclusions prématurées. J'ai le sentiment que la garantie pour la jeunesse a bel et bien permis d'enregistrer des résultats à Bruxelles, où le chômage des jeunes est en baisse depuis plusieurs mois consécutifs. Je me réjouis de pouvoir discuter bientôt avec vous de l'évaluation pour Bruxelles.*

- *L'incident est clos.*

QUESTION ORALE DE MME HANNELORE GOEMAN

À M. DIDIER GOSUIN, MINISTRE DU GOUVERNEMENT DE LA RÉGION DE BRUXELLES-CAPITALE, CHARGÉ DE L'EMPLOI, DE L'ÉCONOMIE ET DE LA LUTTE CONTRE L'INCENDIE ET L'AIDE MÉDICALE URGENTE,

concernant "l'accès au crédit pour les entrepreneuses".

M. le président.- La parole est à Mme Goeman.

Mme Hannelore Goeman (sp.a) (*en néerlandais*).- *Selon une récente étude menée par le ministre fédéral des petites et moyennes entreprises (PME), les femmes obtiennent moins rapidement un crédit que les hommes. Le taux de refus est de 12% pour les femmes, contre seulement 8% pour les hommes. En outre, les montants octroyés aux femmes sont globalement inférieurs à ceux octroyés aux hommes.*

Le ministre a-t-il connaissance de cette étude ? Comment explique-t-il le déséquilibre entre hommes et femmes ? A-t-il une idée des proportions à Bruxelles ? Quelles conclusions politiques tire-t-il de ces données ?

Comment sont ventilées les aides économiques et financières régionales ? Des mesures spécifiques sont-elles prises pour rendre ces aides plus accessibles pour les entrepreneuses ?

De voorzitter.- Mevrouw Goeman heeft het woord.

Mevrouw Hannelore Goeman (sp.a).- Ik ben het met u eens dat de conclusies van het verslag wat voorbarig zijn, in elk geval voor Brussel. Ik heb het gevoel dat er met de jongerengarantie wel degelijk resultaten zijn geboekt, zeker omdat de Brusselse jeugdwerkloosheid nu al maanden na elkaar daalt. Ik kijk er dan ook naar uit om de evaluatie voor Brussel, uiteraard vergezeld van het nodige cijfermateriaal, binnenkort met u te kunnen bespreken.

- *Het incident is gesloten.*

MONDELINGE VRAAG VAN MEVROUW HANNELORE GOEMAN

AAN DE HEER DIDIER GOSUIN, MINISTER VAN DE BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE REGERING, BELAST MET TEWERKSTELLING, ECONOMIE EN BRANDBESTRIJDING EN DRINGENDE MEDISCHE HULP,

betreffende "de toegang tot kredieten voor vrouwelijke ondernemers".

De voorzitter.- Mevrouw Goeman heeft het woord.

Mevrouw Hannelore Goeman (sp.a).- Zoals elk jaar stond ik ook dit jaar zeer vroeg op om, in het kader van de European Equal Payday, aan het Centraal Station actie te voeren. Ik zal dat blijven doen zolang het nodig is. We hebben ons doel echt nog niet bereikt, zeker niet wat financiële gelijkheid betreft op het vlak van verloning en op andere vlakken.

Uit een recente studie van de federale minister voor kmo's blijkt dat vrouwen minder snel een krediet toegekend krijgen dan mannen. De weigeringsgraad bedraagt 12 % bij vrouwen en slechts 8% bij mannen. Bovendien liggen de toegekende bedragen bij vrouwen globaal lager dan die bij mannen. De gegevens komen uit een enquête waaraan bijna 10.000 kmo's en zelfstandigen hebben deelgenomen.

Dat is toch een zeer vreemd gegeven, nietwaar?

Je sais qu'impulse.brussels organise des initiatives sur l'entrepreneuriat féminin. Ces initiatives s'attachent-elles aussi aux obstacles structurels et institutionnels auxquels sont confrontées les entrepreneuses ?

M. le président. - La parole est à M. Gosuin.

M. Didier Gosuin, ministre (en néerlandais). - *Je suis bien informé de l'étude publiée par le ministre fédéral. Impulse.brussels y a contribué au travers de la plate-forme Women in Business, que l'agence coordonne.*

L'enquête sur les entrepreneur(e)s et l'argent, menée en 2015 par Women in Business, a livré des constats similaires. Le revenu moyen des femmes indépendantes bruxelloises est inférieur de 20% à celui des hommes. Les entrepreneuses qui se font accompagner pour introduire une demande de financement ont un taux d'acceptation de leur crédit plus élevé (25%) que celles qui ne se font pas accompagner (10%). Les femmes font moins appel que les hommes aux business angels (1% contre 6%) et aux subsides (11,1% contre 15,9%).

Concernant la connaissance de la gestion financière, 41,8% des femmes interrogées disent n'avoir pas ou peu de connaissances financières, contre 28,9% des hommes.

Vous me demandez si ces constats ont influencé la mise en œuvre des politiques. Impulse.brussels coordonne une plate-forme spécifique pour les

Afgezien van die ene, misogyne Europarlementariër zal toch niemand beweren dat vrouwen minder capabel zouden zijn om te ondernemen? Maar wat is dan wel de oorzaak?

Is de minister op de hoogte van de studie? Welke verklaringen ziet de minister voor het onevenwicht tussen vrouwen en mannen? Heeft hij enig idee hoe die verhouding er in Brussel uitziet? Welke beleidsconclusies trekt hij uit die gegevens?

Hoe worden de eigen gewestelijke financiële en economische steunmaatregelen verdeeld? Bestaan er specifieke maatregelen om die steunmaatregelen toegankelijker te maken voor vrouwelijke ondernemers?

Ik weet dat impulse.brussels initiatieven organiseert rond vrouwelijk ondernemerschap. Besteden die initiatieven ook aandacht aan de structurele en institutionele drempels waarmee vrouwelijke ondernemers te maken krijgen?

De voorzitter. - De heer Gosuin heeft het woord.

De heer Didier Gosuin, minister. - Voor meer bijzonderheden over dit onderwerp verwijs ik naar mijn schriftelijk antwoord aan de heer De Lille.

Ik ben goed op de hoogte van de studie die de federale minister heeft gepubliceerd. Impulse.brussels coördineert het platform Women in Business en heeft langs die weg meegewerkt aan het rapport. Women in Business werd, naast andere organisaties, uitgenodigd voor een denkoefening in het kader van het plan-Borsus. Women in Business werd ondervraagd over de Brusselse cijfers en er werden contacten gelegd met de FOD Economie.

Het onderzoek 'Geld en ondernemers', dat Women in Business in 2015 heeft uitgevoerd, kwam tot de volgende vaststellingen (die vrij gelijklopend zijn met de federale conclusies).

Het gemiddelde inkomen van de zelfstandige Brusselse vrouwen ligt 20% lager dan dat van mannen. Vrouwelijke ondernemers die zich laten begeleiden voor het aanvragen van een financiering, hebben een betere acceptatiegraad van hun krediet (25%) dan zij die dat niet doen

entrepreneuses. En 2017, nous avons renforcé les moyens de l'agence afin de mener davantage d'activités en faveur de l'entrepreneuriat féminin. Women in Business aide notamment les jeunes entreprises à développer leur plan financier.

Dans le cadre du Plan NextTech, une mesure spécifique est dédiée aux entrepreneuses, à travers le plan d'action "Women in Tech", qui sera la première mesure du plan, concrétisée avant l'été. "Women in Tech" fédérera les principaux acteurs du secteur des technologies de l'information et de la communication (TIC), dans le but de sensibiliser, d'informer et de stimuler la création d'entreprises TIC par les femmes.

Pour ce qui est de l'accès des entrepreneuses au crédit, je vous renvoie à la réponse très complète que j'ai déjà fournie à M. De Lille.

Ce sont généralement des personnes morales qui s'adressent au groupe de la Société régionale d'investissement de Bruxelles (SRIB), ce qui complique la tenue de statistiques. Ainsi, en 2016, aucune personne physique n'a sollicité un crédit de crise auprès de sa filiale Brustart.

Toutefois, deux filiales de la SRIB travaillent plus souvent avec des personnes physiques : Brusoc, active en matière de microcrédit et d'économie sociale, et Brupart, au service des candidats entrepreneurs et des petits indépendants. Ces trois dernières années, l'entrepreneuriat féminin représente en moyenne 31% des entreprises financées par Brusoc. Durant cette période, l'intervention moyenne sur cette période est de 31.000 euros pour les femmes, contre 29.000 euros pour les hommes, et le taux de refus chez les femmes est de 45%.

Quant à Brupart, elle a enregistré en 2016 un refus de crédit pour le produit Boost-me, contre cinq refus pour les hommes, et un refus de crédit de crise.

Afin d'améliorer l'accès au financement des entrepreneuses, la Région bruxelloise a déjà entrepris une série d'actions. Des réunions de travail ont eu lieu entre finance.brussels et la responsable de la plate-forme Women in Business.

Cette dernière est également en contact avec plusieurs banques afin de les sensibiliser à la

(10%). Vrouwen doen minder beroep op business angels (1% vrouwen tegenover 6% mannen) en subsidies (11,1% vrouwen tegenover 15,9% mannen) dan mannen.

Wat de kennis van het financieel beheer betreft, stelt 41,8% van de ondervraagde vrouwen geen of weinig financiële kennis te hebben terwijl die percentage bij mannen 28,9% bedraagt. De vrouwen vertegenwoordigen in België meer dan 60% van de universiteitsstudenten, maar ze kiezen minder voor studies inzake bedrijfsbeheer of financiering.

U vraagt me of deze vaststellingen de uitvoering van de beleidslijnen hebben beïnvloed. Ik ben van mening dat ik regelmatig de gelegenheid heb gehad om u hier te informeren over initiatieven in dit verband. Zoals u weet, coördineert impulse.brussels bijvoorbeeld een specifiek platform voor vrouwelijke ondernemers.

In 2017 heeft impulse.brussels bijkomende middelen gekregen zodat het meer activiteiten ter bevordering van het vrouwelijk ondernemerschap kan organiseren.

Women in Business helpt onder meer de starters bij de uitwerking van hun financieel plan.

In het kader van het NextTech-plan is er een specifieke maatregel gewijd aan de vrouwelijke ondernemers. Wij hebben het desbetreffende actieplan 'Women in Tech' genoemd. Dit zal de eerste maatregel van het plan zijn die geconcretiseerd wordt, en dit al voor de zomer.

'Women in Tech' zal belangrijke spelers uit het ICT-domein bijeenbrengen met als doelstelling de bewustmaking, informatieverstrekking en het stimuleren van de oprichting van ICT-ondernemingen door vrouwen.

Wat de toegang van vrouwelijke ondernemers tot kredieten betreft, verwijs ik u naar het zeer uitvoerige antwoord dat ik de heer De Lille verstrekke.

Meestal zijn het rechtspersonen die zich tot de GIMB-groep wenden, wat het moeilijk maakt om dit soort statistieken bij te houden. Zo hebben er in 2016 bijvoorbeeld geen natuurlijke personen bij de dochtermaatschappij Brustart een crisiskrediet

problématique du financement des entrepreneuses. Le 24 avril, un petit-déjeuner de travail a eu lieu avec les directions des agences locales bruxelloises de Belfius. Toujours avec Belfius, un événement "Femmes entrepreneuses, femmes aventurières" est planifié. Une rencontre avec BNP est également prévue, tandis qu'ING et KBC ont manifesté leur intérêt pour l'entrepreneuriat féminin via l'incubateur Start IT.

Depuis décembre 2016, Women in Business collabore étroitement avec Women Business Angels, une organisation qui vise à inciter les investisseurs féminins à investir dans des projets portés par une femme, à préparer les entrepreneuses à la présentation de leur projet, et à organiser chaque année un événement réunissant les autorités, le secteur bancaire et les différentes structures actives dans l'entrepreneuriat féminin.

Enfin, le baromètre de l'entrepreneuriat féminin sera mis à jour à la fin 2017.

aangevraagd, enkel rechtspersonen.

Twee dochtermaatschappijen hebben echter vaker te maken met natuurlijke personen: Brusoc, actief op het vlak van microkrediet en sociale economie, en Brupart, een afdeling voor kandidaat-ondernemers en kleine zelfstandigen. Hierbij vindt u de algemene gegevens omtrent de activiteiten van Brusoc. De voorbije drie jaar vertegenwoordigt het vrouwelijk ondernemerschap gemiddeld 31% van de door Brusoc gefinancierde ondernemingen. Voor deze periode is de gemiddelde tussenkomst lichtjes hoger voor de vrouwen. Ze bedraagt 31.000 euro, tegenover 29.000 euro voor de mannen. Voor deze periode is de graad van weigering bij de vrouwen 45%.

Wat betreft de andere dochtermaatschappij van de GIMB die rechtstreeks in contact staat met de ondernemsters, registreerde Brupart met betrekking tot de kredietweigeringen 1 weigering in 2016 voor het product Boost-me, tegenover 5 weigeringen voor mannen en 1 geweigerd crisiskrediet.

Om de toegang tot financiering te verbeteren voor ondernemsters, werd er al een reeks acties ondernomen door het Brussels Gewest. Er vonden al werkvergaderingen plaats tussen finance.brussels en de verantwoordelijke van het platform Women in Business.

Women in Business staat ook in contact met verschillende banken, zoals Belfius, ING, KBC, BNP, om samen te werken en om hen bewust te maken rond de problematiek van de financiering van ondernemsters. Zo vond op 24 april een ontbijtvergadering plaats met de directies van de Brusselse lokale agentschappen van Belfius. Met Belfius is tevens een evenement gepland rond het thema 'Femmes entrepreneuses, femmes aventurières'. Er is ook een ontmoeting met BNP gepland en ING en KBC hebben hun interesse en steun voor vrouwelijk ondernemerschap onder meer laten blijken via de incubator Start IT, waarmee het platform Women in Business reeds in contact staat.

Sinds december 2016 werkt Women in Business nauw samen met Women Business Angels. Deze organisatie wenst vrouwelijke investeerders aan te moedigen om te investeren in projecten die

gedragen worden door een vrouw. Verder willen zij ondernemers voorbereiden om hun project voor te stellen aan de 'business angels'. Bovendien willen zij jaarlijks een evenement organiseren dat de overheid, de banksector en de verschillende structuren die actief zijn rond vrouwelijk ondernemerschap, samenbrengt.

Tot slot meld ik u dat de barometer van het vrouwelijk ondernemerschap eind 2017 zal worden geactualiseerd, zoals vastgelegd in het actieplan van impulse.brussels.

M. le président.- La parole est à Mme Goeman.

Mme Hannelore Goeman (sp.a) (*en néerlandais*).- *Les conclusions de l'étude du gouvernement fédéral correspondent manifestement à la situation à Bruxelles. Je sais que vous prenez diverses initiatives pour inciter les entrepreneuses à tenter leur chance. Les chiffres nous indiquent que nous devons continuer à le faire.*

- *L'incident est clos.*

De voorzitter.- Mevrouw Goeman heeft het woord.

Mevrouw Hannelore Goeman (sp.a).- Het is duidelijk dat de conclusies van de studie van de federale regering overeenstemmen met de situatie in Brussel. Ik weet ook wel dat u diverse initiatieven neemt, onder andere in de context van Women in Business, om vrouwelijke ondernemers er zo veel mogelijk toe aan te zetten hun kans te wagen. Uit de cijfers blijkt evenwel dat we hier ook in de toekomst op moeten blijven inzetten.

- *Het incident is gesloten.*